

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat având ca obiectiv dezvoltarea regională prin stimularea realizării de investiții

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Începând cu anul 2007, Ministerul Finanțelor în calitate de principal furnizor de ajutor de stat a încurajat, prin schemele de ajutor de stat administrate, susținerea acelor proiecte de investiții de mare anvergură, cu importante efecte în economie, orientate spre sectoare de activitate de vârf care pot constitui o sursă a unui transfer de tehnologie semnificativ, conducând la dezvoltarea regională prin stimularea realizării de investiții, creării de noi locuri de muncă, precum și modernizarea sau dezvoltarea întreprinderilor și obținerea unui efect multiplicator în economie.

Schemele de ajutor de stat derulate de Ministerul Finanțelor au fost elaborate în conformitate cu regulamentele europene și au fost incluse în Programul Ajutoare de stat pentru finanțarea proiectelor de investiții din fonduri alocate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Finanțelor - Acțiuni generale, sub formă de granturi.

2.2 Descrierea situației actuale

Ajutoarele de stat acordate de Ministerul Finanțelor prin intermediul schemelor administrate în perioada 2007-2023 s-au dovedit a fi un instrument real de stimulare a atragerii de investiții și creării de noi locuri de muncă.

Astfel, în baza Regulamentului Consiliului (CE) nr. 659/1999 și în baza Regulamentului (CE) nr. 800/2008 au fost derulate 4 scheme de ajutor de stat prin care au fost finanțate active corporale și necorporale aferente proiectelor de investiții, având ca scop:

- susținerea acelor proiecte de investiții de mare anvergură, cu importante efecte în economie, orientate spre sectoare de activitate de vârf care constituie o sursă a unui transfer de tehnologie semnificativ;
- dezvoltarea regională prin realizarea de investiții care utilizează tehnologii noi și creează locuri de muncă;
- favorizarea extinderii și diversificării activităților economice ale întreprinderilor situate în regiunile cel mai puțin favorizate;
- obținerea unui efect multiplicator în economie, prin antrenarea și a altor investiții conexe și dezvoltarea furnizorilor locali de produse și servicii.

Începând cu anul 2014, odată cu intrarea în vigoare a unui nou regulament european, respectiv Regulamentul (UE) nr. 651/2014, s-au instituit alte două scheme de ajutor de stat, complementare, în vigoare până la data de 31.12.2023, una pentru finanțarea de active corporale și necorporale și una pentru finanțarea costurilor salariale.

În baza schemelor administrate din 2007 și până în prezent s-au emis 304 acorduri pentru finanțare în vederea susținerii de investiții în valoare de 6.784,21 milioane euro, care generează cca. 61 mii locuri de muncă și pentru care s-a aprobat un ajutor de stat în valoare de 2.424,98 milioane euro.

Proiectele finanțate cu ajutor de stat contribuie la dezvoltarea regională atât prin plata directă de taxe și impozite la bugetul consolidat al statului și bugetul local (impozit pe profit, contribuții plătite de angajat și angajator aferente noilor locuri de muncă, impozit pe teren și construcții) cât și indirect prin dezvoltarea activității altor societăți comerciale aflate în relații economice cu beneficiarii de ajutor de stat. Valoarea contribuțiilor directe generate de proiectele de investiții este de cca. 4.025,31 mil. euro.

2.3 Schimbări preconizate

În data de 01 iulie 2023, a intrat în vigoare Regulamentul (UE) 2023/1315 al Comisiei din 23 iunie 2023 prin care s-a prelungit valabilitatea Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 până la data de 31.12.2026.

În vederea asigurării continuității mecanismelor de susținere a investițiilor realizate în România și luând în considerare faptul că:

- la data de 31.12.2023 a expirat valabilitatea celor două scheme de ajutor de stat instituite în baza regulamentului regional,
- implementarea acestor scheme a generat un impact pozitiv asupra economiei naționale prin:
 - favorizarea extinderii și diversificării activităților economice ale întreprinderilor situate în regiunile mai puțin dezvoltate,
 - atragerea și dezvoltarea investițiilor străine în România,
 - creșterea semnificativă a contribuției întreprinderilor finanțate la dezvoltarea regională prin plata de taxe și impozite la bugetul statului,
 - dezvoltarea furnizorilor locali de active, materii prime și materiale,
 - contribuții la balanța import/export a României (mare parte din producția realizată în urma acestor investiții este destinată exportului),
 - consolidarea unor ramuri industriale cu tradiție în România (ex. sectorul auto),
 - susținerea acelor proiecte de investiții de mare anvergură, cu importante efecte în economie, orientate spre sectoare de activitate de vârf care pot constitui o sursă a unui transfer de tehnologie semnificativ,
- mediul de afaceri a exprimat în mai multe rânduri solicitarea privind necesitatea aplicării în continuare a schemelor de ajutor de stat care finanțează active,

Ministerul Finanțelor a elaborat prezenta schemă de ajutor de stat care prevede acordarea ajutoarelor de stat pentru realizarea de investiții, ale căror costuri eligibile depășesc 50 milioane lei.

Noua schemă de ajutor de stat prevede finanțarea sub formă de sume nerambursabile, în limita intensității maxime admise, a costurilor cu active corporale și necorporale aferente investiției inițiale, realizate în sectoare de activitate strategice, pentru a crește eficiența și competitivitatea întreprinderilor.

Se pot emite acorduri pentru finanțare în baza schemei până la data de 31 decembrie 2026, cu respectarea legislației în domeniul ajutorului de stat. Plata ajutorului de stat se efectuează în perioada 2025-2032, în limita bugetului anual alocat schemei.

Ajutorul de stat se acordă dacă are un efect stimulativ și se plătește după efectuarea totală sau parțială a cheltuielilor eligibile aprobate prin acordurile pentru finanțare. Prin prezentul act normativ se urmărește instituirea unei reguli procedurale care vizează descrierea etapelor, a termenelor și a documentelor necesare pentru obținerea acordului pentru finanțare și plata ajutorului de stat, având ca obiectiv eficientizarea procesului de analiză, acordare și plată.

2.4 Alte informații

Noua schemă de ajutor de stat va avea ca bază legală cadrul normativ european aflat în vigoare până la data de 31.12.2026, respectiv:

- Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare,
- Comunicarea Comisiei nr. C(2021) 9750 final - privind aprobarea a hărții regionale pentru România pentru perioada 1 ianuarie 2022 - 31 decembrie 2027, modificată prin Comunicarea Comisiei nr. C(2023) 1101 final,
- Hotărârea Guvernului nr. 311/2022 privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional în perioada 2022-2027 pentru investiții inițiale.

Noua schemă de ajutor de stat este încadrată în sfera de aplicare a ajutoarelor regionale pentru că transpune la nivel național prevederile articolului 14 din Regulamentului (UE) nr. 651/2014, iar intensitatea ajutorului de stat care se regăsește în Anexa nr. 2 la prezentul act normativ este cea stabilită prin Decizia Comisiei Europene nr. C (2021) 9750 final din 20.12.2021 de autorizare a hărții notificate a ajutoarelor de stat regionale aferente perioadei 2022 - 2027 pentru România.

Potrivit art. 7 alin. (3) din OUG nr. 77/2014 se menționează faptul că prin excepție de la dispozițiile art. 7 alin. (1), măsurile de natura ajutorului de stat care sunt instituite prin acte adoptate sau, după caz, inițiate de Guvern nu necesită întocmirea memorandumului prevăzut la art. 7 alin. 1 din acest act normativ.

Potrivit dispozițiilor art. 3, alin (4) din OUG nr. 77/2014, s-a întocmit analiza de oportunitate transmisă la Consiliul Concurenței cu adresa nr. 583170/12.03.2024.

Prezentul act normativ se supune dezbaterii în cadrul CIAS în vederea asigurării complementarității cu celelalte scheme de ajutor de stat instituite în baza Regulamentului nr. 651/2014, care se derulează în România.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Aplicarea acestei scheme urmărește stimularea creșterii economice, sprijinirea investițiilor în tehnologii noi și sustenabile și încurajarea dezvoltării antreprenoriale.

3.2 Impactul social

Realizarea de investiții are un impact pozitiv pe termen scurt, mediu și lung, având în vedere: dezvoltarea activităților economice ale întreprinderilor situate în regiunile mai puțin dezvoltate, utilizarea produselor și serviciilor oferite de furnizorii locali.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4 Impactul macroeconomic

Aplicarea acestei scheme urmărește stimularea creșterii economice, sprijinirea

investițiilor în tehnologii noi și sustenabile, încurajarea dezvoltării antreprenoriale și are efect multiplicator în ceea ce privește dezvoltarea furnizorilor de materii prime, materiale, instalații și utilaje, a prestatorilor de servicii etc.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Aplicarea acestei scheme urmărește stimularea creșterii economice prin finanțarea realizării de investiții în sectoare de activitate care au un rol important în echilibrarea balanței comerciale a României.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Ajutorul de stat se acordă cu respectarea legislației comunitare în domeniul ajutorului de stat și, ca urmare, nu există o denaturare semnificativă a mediului concurențial.

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ urmărește sprijinirea tuturor întreprinderilor care realizează investiții în sectoarele prevăzute de hotărâre, participând astfel activ la reducerea decalajelor economice dintre regiuni.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul act normativ nu are impact asupra mediului.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ are în vedere eliminarea decalajelor dintre regiuni prin acordarea unei intensități mai mari a ajutorului de stat, precum și a unor bonusuri pentru investițiile realizate în regiunile mai puțin dezvoltate. Aceasta presupune o tranziție de la o economie preponderent manufacturieră și dependentă de resursele clasice, către o economie bazată pe tehnologii sustenabile, cum ar fi robotizarea.

3.9 Alte informații

Schema de ajutor de stat este exceptată de la obligația notificării în vederea obținerii Deciziei de aprobare din partea Comisiei Europene.

Comisia Europeană trebuie informată în termen de 20 de zile lucrătoare de la data aprobării actului normativ.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri).

- în mii lei (RON)						
<i>Indicatori</i>	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7

4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul.						
4.8. Alte informații Bugetul total al schemei este de 2.249,985 mil. lei, respectiv 749,995 mil. lei pentru anul 2024, 749,995 mil. lei pentru anul 2025 și 749,995 mil. lei pentru anul 2026. În anul 2024 se va face analiza cererilor de acord pentru finanțare, iar în situația emiterii acordurilor pentru finanțare, angajarea cheltuielilor se va face din creditele de angajament aprobate, prin Legea nr. 421/2023 a bugetului de stat pe anul 2024, pentru						

Ministerul Finanțelor - Acțiuni generale, la poziția bugetară ”Transferuri către întreprinderi în cadrul schemelor de ajutor de stat”.

Pentru această schemă, în anul 2024 nu se va efectua plata ajutorului de stat.

Pentru perioada 2025-2026, valoarea creditelor de angajament și a creditelor bugetare se va fundamenta în cadrul proiectului Legii bugetului de stat.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Ajutorul de stat se acordă cu respectarea legislației comunitare în domeniul ajutorului de stat.

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Schema de ajutor de stat este exceptată de la obligația notificării în vederea obținerii Deciziei de aprobare din partea Comisiei Europene.

Comisia Europeană trebuie informată în termen de 20 de zile lucrătoare de la data aprobării actului normativ.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene -

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ va fi supus avizului Consiliului Legislativ.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței

Proiectul de act normativ va fi supus avizului Consiliului Concurenței.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

a) data publicării anunțului referitor la participarea în elaborarea actului normativ:

14.02.2024

b) data până la care s-au putut transmite recomandări scrise:

24.02.2024

c) în cazul în care nu au fost primite observații ca urmare a publicării anunțului sau solicitări de organizare a unor dezbateri publice, se va menționa acest lucru.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

<p>8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ</p>

<p>Nu implică măsuri suplimentare de implementare</p>

<p>8.2. Alte informații</p>

<p>Nu au fost identificate</p>

Față de cele prezentate mai sus, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată și ale art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, s-a elaborat alăturatul proiect de Hotărâre a Guvernului pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat având ca obiectiv dezvoltarea regională prin stimularea realizării de investiții, pe care dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl aprobați.

MINISTRUL FINANTELOR
Marcel-Ioan BOLOȘ

Avizăm favorabil

Viceprim-ministru,
Marian NEACȘU

Ministrul Justiției
Alina-Ștefania GORGHIU